

Tomasz Dygala: Turysta na medal 2

(tekst opublikowany w n.p.m. Nr 12 (21), grudzień 2002)

W ubiegłym roku ("n.p.m." nr 5/2001 - artykuł dostępny na stronach www.npm.pl) opisaliśmy odznaki turystyczne przyznawane turystom górskim i możliwe do zdobywania wyłącznie w górach (Górska Odznaka Turystyczna). Tym razem prezentujemy kolejne dwie, które można uzyskiwać zarówno za wędrowki w górach (jednak z pewnymi ograniczeniami), jak też na obszarach nizinnych.

Odznaka Turystyki Pieszej PTTK (OTP) przeznaczona jest dla turystów poruszających się po terenach nizinnych i tylko w Polsce. Regulamin jednak dopuszcza możliwość zdobywania jej na niektórych obszarach górskich, i tak otworem dla zdobywców stoją: Góry Świętokrzyskie; w Sudetach: Masyw Ślęży, Góry Stołowe, Opawskie, Kaczawskie, Pogórze Sudeckie, Kotlina Jeleniogórska i Kłodzka; w Karpatach: Pogórze Karpackie oraz Kotlina Żywiecka, Nowotarska i Sądecka. Jak można łatwo zauważyć, OTP zdobywa się w niższych partiach gór, chociaż zawsze można polemizować, gdzie przebiega granica kotliny i czy aby na pewno nie na otaczających ją grzbietach górskich. Istnieje jednak możliwość uzyskiwania punktów na OTP w górskich miejscowościach. Punkty do OTP liczy się bardzo prosto: 1 punkt za 1 km przebytej trasy. Punkty należy wyliczać sobie samemu, bowiem nie istnieje wykaz tras punktowanych jak w wypadku GOT. Wykaz miejscowości wraz z punktacją za zwiedzanie (ale tylko miejscowości) znajduje się w regulaminie. W wypadku OTP liczy się przejście tylko w jednym kierunku, nawet jeśli przejdziemy tę samą trasę tam i z powrotem - to istotna różnica w porównaniu z GOT. Ograniczono także liczbę punktów możliwych do uzyskania za zwiedzanie miast do 20 proc. wymaganej normy. Wpisując trasę do książeczki odznaki, pamiętajmy o podkreśleniu początku i końca przebytej trasy oraz o w

miarę szczegółowym podaniu jej przebiegu, a następnie wyliczeniu odległości. W wypadku wpisywania miast konieczne jest wskazanie zwiedzanych obiektów.

Do końca br. można zdobyć bonus - okolicznościową odznakę 50-lecia OTP. Uzyskuje się ją bardzo prosto, mianowicie do 31 grudnia 2002 r. należy przejść 50 km zgodnie z regulaminem. I tyle. Aby zdobyć wyższe stopnie OTP (duża srebrna i duża złota OTP), niezbędne jest odbycie wycieczek długodystansowych - na dużą srebrną przebycie dwóch szlaków po 150 km, a na dużą złotą - dwóch po 200 km. Ale najpierw trzeba pokonać kolejne szczeble małej OTP.

W odróżnieniu od OTP, odznakę **Turysta Przyrodnik** można zdobywać także w górach oraz za granicą. Regulamin pozornie wydaje się bardzo skomplikowany, jednak po uważnej lekturze okazuje się, że nie jest tak źle. Ta odznaka naprawdę zdobywa się sama. Zasady punktacji skonstruowano w ten sposób, że odbywając wycieczkę, liczy się punkty zarówno za fakt odbycia wycieczki przyrodniczej, jak i za każdy spotkany po drodze pomnik przyrody, obejrzany rezerwat przyrody, zwiedzone muzeum przyrodnicze, przemierzoną ścieżkę przyrodniczą etc. Dodatkowo uzyskuje się punkty za zwiedzenie parku narodowego, parku krajobrazowego czy obszaru chronionego. Jednak aby móc skorzystać z punktów za zwiedzenie parku narodowego, dajmy na to Tatrzańskiego Parku Narodowego, nie wystarczy przejść do Morskiego Oka i z powrotem, lecz faktycznie należy poznać cały obszar parku, zarówno Tatry Wysokie, jak i Tatry Zachodnie czy dolinki reglowe. Na osłodę pozostaje wpisywanie punktów za każdy dzień wycieczki. Przykładowo, trasa w Bieszczadzkim Parku Narodowym z Ustrzyk Górnych przez Szeroki Wierch na Tarnicę, a następnie z zejściem do Wołosatego i powrotem do Ustrzyk podlega punktacji w sposób następujący: za wycieczkę przyrodniczą: 2 punkty; za zwiedzenie ścieżki przyrodniczej "Ustrzyki Górne - Szeroki Wierch": 4 punkty; za zwiedzenie ścieżki przyrodniczej "Wołosate - Tarnica": 4 punkty; za zwiedzenie ścieżki przyrodniczej "Ustrzyki Górne - Wołosate": 4 punkty. Razem 14 punktów, a na najniższy stopień odznaki potrzeba ich zaledwie 50. Odbyte wycieczki przyrodnicze wpisujemy do książeczki odznaki.

W książeczkach odznak przewidziano specjalne miejsca na potwierdzanie faktu przejścia trasy. Wskazane jest zbieranie pieczętek z odwiedzanych miejsc, np. schronisk, muzeów etc. Niektórzy twierdzą, że wszystko musi być szczegółowo udokumentowane pieczętkami, podpisami etc. Ja jednak sądzę - z jednej strony

jako osoba weryfikująca odznaki, z drugiej jako ich zdobywca - że pieczętka, zwłaszcza te ozdobne, jako pamiątka z odwiedzonych miejsc jak najbardziej są pożądane, jednak zbieranie potwierdzeń w przydrożnych sklepach to raczej przeżytek, tym bardziej że w wypadku wątpliwości osoba dokonująca weryfikacji może podczas rozmowy ustalić, czy faktycznie wycieczka się odbyła.

Potwierdzenia dokonać mogą także w wypadku OTP: przodownicy turystyki pieszej, przewodnicy, instruktorzy harcerscy czy nauczyciele prowadzący wycieczkę; a w wypadku Turysty Przyrodnika: instruktorzy ochrony przyrody, opieki nad zabytkami, krajoznawstwa, a także przodownicy turystyki kwalifikowanej i przewodnicy, opiekunowie kół SKKT - czyli w praktyce członkowie tzw. kadry programowej PTTK.

O regulaminy i książeczki odznak oraz o możliwość ich weryfikacji należy się dowiadywać w lokalnych oddziałach PTTK - szczegółowy ich wykaz znajduje się na internetowych stronach PTTK.